

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
XXI СТОЛІТТЯ:
ВІД СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ
ДО СУСПІЛЬНОГО КОНСЕНСУСУ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
ДО XIV МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ**

Харків
Видавництво ХарРІ НАДУ
“Магістр”
2014

УДК 35.085
ББК 67
Д88

Видано за рішенням Вченої ради Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України, протокол № 2/190 від 11 лютого 2014 р.

Голова редакційної колегії – *В. А. Ландсман*, к.пед.н., заслужений працівник освіти України.

Заступник голови редакційної колегії – *О. Ю. Амосов*, д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України.

Відповідальний секретар – *А. О. Кузнецов*, к.держ.упр.

Члени редакційної колегії: *В. В. Нікітін*, к.і.н., доц.; *М. З. Барка*, д.е.н., проф.; *К. Вацьковські*, д.е.н., проф.; *Л. Ю. Величко*, к.ю.н.; *О. Горелік*, PhD у сфері економіки ЗМІ; *А. О. Дегтяр*, д.держ.упр., проф.; *В. Б. Дзюндзюк*, д.держ.упр., проф.; *А. Х. Дікінов*, д.е.н., проф.; *Д. В. Карамішев*, д.держ.упр., проф.; *Ю. О. Куц*, д.держ.упр., проф.; *М. А. Латинін*, д.держ.упр., проф.; *В. М. Мартиненко*, д.держ.упр., проф.; *О. В. Орлов*, д.держ.упр., доц.; *П. О. Редін*, к.філол.н., доц.; *В. О. Сивоконь*, к.е.н., доц.; *М. М. Сорокун*; *В. М. Шур*, к.пед.н., доц.

Д88 Публічне управління XXI століття: від соціального діалогу до суспільного консенсусу : зб. тез до XIV Міжнар. наук. конгресу. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2014. – 332 с.

ISBN 978-966-390-099-1.

У збірнику тез наукових доповідей, представлених до XIV Міжнародного наукового конгресу “Публічне управління XXI століття: від соціального діалогу до суспільного консенсусу”, висвітлено проблеми публічного управління в умовах соціально-політичних трансформацій демократичного суспільства, визначено місце і роль держави в соціальному діалозі, діалектику взаємозобов’язань і взаємовідповідальності держави та громадянського суспільства, розкрито мету і процес пошуку суспільного консенсусу.

ISBN 978-966-390-099-1

УДК 35.085
ББК 67

© Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентіві України, 2014

<i>Ковальчук В. Г.</i> Принципи регіонального управління в умовах трансформацій демократичного суспільства	62
<i>Козюра І. В.</i> Особливості розвитку місцевого самоврядування в Україні: інституційний аспект ...	64
<i>Кравченко Т. А.</i> Стратегічні пріоритети розвитку сільських територій у контексті регіональної політики	66
<i>Меляков А. В., Поступна О. В., Степанко О. В.</i> Соціальний діалог як механізм узгодження інтересів громадян у контексті реалізації державної політики України з розвитку вищої освіти	68
<i>Мельникова К. І.</i> Шляхи підвищення якості надання публічних послуг в умовах соціально-політичних трансформацій	70
<i>Нестеряк Ю. В.</i> Державна політика у сфері інформаційної безпеки України	71
<i>Редін П. О.</i> Застосування технологій ЗНО при атестації державних службовців у галузі мовленнєвої культури	73
<i>Романенко К. М.</i> Щодо маркетингової парадигми державного управління	75
<i>Сап'рюк В. А.</i> Публічна дипломатія в процесі трансформації інтеграційних моделей російсько-українського приграничного співробітництва	77
<i>Селютіна Н. Ф.</i> Взаємодія місцевих органів влади та населення: соціокультурний підхід	78
<i>Степаненко С. В.</i> Соціальні трансформації: підходи до реалізації інноваційної політики	80
<i>Тарасенко Т. М.</i> Питання децентралізації в реформуванні місцевого самоврядування в Україні ...	82
<i>Терещенко Д. А.</i> Соціальне партнерство як складова державного управління розвитком трудового потенціалу України	84
<i>Федчишин С. А.</i> Проблеми розвитку дипломатичної служби в контексті останніх законопроектів про внесення змін до Закону України "Про дипломатичну службу"	85
<i>Фоміцька Н. В., Шевченко О. М.</i> Підходи до розуміння судового контролю через діяльність спеціальних контролюючих органів	87
<i>Фурсін О. О.</i> Теоретико-методологічні основи публічного адміністрування як дисципліни, науки і наукового напрямку	89
<i>Чала Н. Д.</i> Теорія ігор як інструмент моделювання державноуправлінських рішень	91
<i>Кучерява К. Я.</i> Взаємодія кооперативних об'єднань з органами державної влади в аграрній сфері ...	92
<i>Мілева Т. С.</i> Управління розвитком агропромислового виробництва і сільських територій в умовах соціально-політичних трансформацій суспільства	94
<i>Полковниченко Д. Ю.</i> Стратегічне управління процесом попередження надзвичайних ситуацій ...	95
<i>Салієнко О. О.</i> Парламентський контроль як форма взаємодії законодавчої та виконавчої гілок державної влади в Україні	97
<i>Носик О. А.</i> Узагальнення закордонного досвіду щодо запровадження компетентнісного підходу в органах публічної влади	98
<i>Александров О. В.</i> Інформаційно-аналітичне забезпечення публічного управління	100
<i>Белец Ж. А.</i> Державне регулювання застосування програмно-цільового методу бюджетування на місцевому рівні	102
<i>Білоконь М. В.</i> Негативні та позитивні аспекти соціально-політичних інтеграцій	104
<i>Бовдуй С. С.</i> Охорона праці як об'єкт державного управління	106
<i>Гнатенко А. І.</i> Особливості стратегічного планування регіонального розвитку в умовах трансформації демократичного суспільства в Україні	107
<i>Дзюндзюк Б. В.</i> Стан і перспективи розвитку у сфері інформатизації в Україні	109
<i>Долотенко Є. В.</i> Поняття державного управління системою охорони здоров'я України в контексті взаємодії держави та суспільства	111
<i>Загребельна Н. В.</i> Аналіз трудової міграції в сучасних соціально-економічних умовах	113
<i>Кібкало В. В.</i> Основні напрямки вдосконалення діючої системи пенсійного забезпечення	114
<i>Кондаков К. Г.</i> Шляхи вдосконалення державної політики впровадження електронного урядування в Україні	116
<i>Коняев Є. А.</i> До питання про існування війтівського управління у слобідсько-українських поселеннях	117
<i>Король А. В.</i> Сучасні проблеми державного управління екстреною медичною допомогою в Україні: методологічні підходи до вирішення	119
<i>Крестьянинова Е. Н.</i> Современные особенности развития публичного управления	120
<i>Кутьков В. П.</i> Використання системного підходу в маркетинговому управлінні регіоном	122
<i>Линник Р. В.</i> Перспективи розвитку сфери адміністративних послуг у Харківській області	124
<i>Лобойченко В. В.</i> Можливості та напрями використання стратегій в органах влади	126
<i>Морозова Н. Г.</i> Особливості та зміст соціально-трудова відносин суб'єктів зайнятості в інституті державної служби	127
<i>Негода А. С.</i> Умови конкурентоспроможності малого бізнесу в період трансформаційної кризи в Україні	129

**А. В. МЕЛЯКОВ, О. В. ПОСТУПНА,
О. В. СТЕПАНКО**

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК МЕХАНІЗМ УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ З РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обраний Україною шлях на європейську інтеграцію зумовлює необхідність інтенсивних змін в усіх сферах життєдіяльності суспільства. Останніми роками відбуваються модернізаційні процеси як в освітній сфері в цілому, так і в галузі вищої освіти зокрема. Мета цих трансформацій – досягнення рівня найкращих світових освітніх стандартів. Вирішення цього важливого завдання неможливе без комплексного дослідження та законодавчого врегулювання діяльності цих органів. Зауважимо, що напрацювання законодавчої бази у галузі вищої освіти в суверенній Україні відбувалося поступово, кожний з етапів характеризується значною кількістю нормативних актів, суть яких зводиться до збереження досягнень минулого й одночасного приведення системи освіти у відповідність до нових соціально-економічних вимог і процесів державотворення, забезпечення умов перспективного розвитку галузі в процесі входження країни у систему міжнародної співпраці.

Досліджуючи зміст багатьох нормативних документів, значна частина вітчизняних науковців вказує на деякі їх недоліки: нечіткість у формулюванні завдань державної політики, а також на те, що багато положень цих документів і досі залишаються не виконаними. Так, С. Кириченко вважає, що в Україні не створено умов для участі громадськості в процесі вироблення та прийняття рішень щодо освіти, досі не вироблено процедур громадського контролю, звітності державних органів управління освітою, участі громадськості у прийнятті важливих рішень [1, с. 87]. Крім того, не відбулося децентралізації управління освітою, держава не повністю виконує свої фінансові зобов'язання щодо освітньої сфери, державні стандарти освіти поки що не є гнучкими та не враховують регіональних особливостей, приватний сектор розвивається повільно і не створює альтернативи й конкуренції державним закладам тощо [6, с. 67].

Слід зазначити, що на початку третього тисячоліття реформа національної освітньої сфери спрямовувалася на її подальшу модернізацію, що знайшло відображення в Національній доктрині розвитку освіти (2002 р.), відповідно до якої, метою державної політики щодо розвитку освіти є “створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, виховання покоління людей, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя...” [3, с. 64]. У результаті реалізації положень Доктрини українська освіта має стати конкурентоспроможною в європейському і світовому освітньому просторі, а людина – захищеною, мобільною на ринку праці і в контексті особистісного духовно-світоглядного вибору.

У ст. 4 Закону України “Про освіту” зазначено, що держава визнає освіту пріоритетною сферою соціально-економічного, духовного і культурного розвитку суспільства [7, с. 5]. Це підтверджує і Президент України В. Янукович: “Для мене... освітня галузь є пріоритетною, адже за великим рахунком освіта – це головна складова гуманітарної сфери. Вона навчає і виховує, творить людину і громадянина” [9].

Проте пріоритетність освіти ще залишається однією з найбільш значущих для людини та українського суспільства проблемою, як і нове ставлення суспільства до освіти. Саме державні органи влади породжують ситуацію, коли на практиці ігноруються принципи, проголошені на законодавчому рівні. Крім того, не спрацьовують проголошені принципи гуманізації й гуманітаризації в соціально-економічних умовах, що склалися в державі, оскільки вони ґрунтуються на можливості особистості, яка отримала знання та вміння, ефективно соціалізуватися. На жаль, в Україні склалася ситуація, коли законодавче забезпечення галузі вищої освіти не відповідає реаліям сьогодення і не враховує загальновідомого факту, що ефективність діяльності системи освіти є одним із ви-

значальних чинників соціально-економічного розвитку будь-якої держави [8, с. 1110].

Усі вищезазначені чинники, а також вирішення проблем трансформації освіти, зумовили необхідність прийняття нової Національної стратегії розвитку освіти на 2012 – 2021 роки [4], в якій наголошується, що зусилля органів управління освітою всіх рівнів, науково-методичних служб за підтримки всього суспільства та держави мають бути зосереджені на реалізації пріоритетних напрямів розвитку освіти, подоланні наявних проблем, вирішенні перспективних завдань сталого розвитку, серед яких – розроблення нової, удосконалення чинної законодавчої та нормативно-правової бази. Для вирішення цього завдання в національній системі вищої освіти необхідно забезпечити, перш за все, завершення розроблення та прийняття Верховною Радою України Закону України “Про вищу освіту (нова редакція)” і постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”.

Зауважимо, що сьогодні більшість політиків, державних службовців, науковців, працівників освіти та представників громадськості вважають, що цей документ мав би стати інструментом розв’язання освітніх проблем, які накопичилися в національній системі освіти, й дати освітянам відповіді на запитання, що їм робити завтра, через рік, в довгостроковій перспективі, як реагувати на повсякчасні виклики, що постають перед ними. Однак, на думку учених, документ ні за ступенем розуміння того, куди, як і за рахунок чого має рухатись українська освіта, ні за якістю підготовки, ні за жанром в жодній мірі не може вважатися проектом документу, що визначає стратегію розвитку національної системи освіти [1; 2; 5].

Підсумовуючи відзначимо, що вітчизняні законодавчі акти спрямовані на сприяння процесам демократизації взаємовідносин на всіх рівнях функціонування галузі вищої освіти. Також багато зроблено для модернізації нормативно-правової бази у галузі вищої освіти та створення програми послідовного зближення її з європейським освітнім і науковим простором. Про це свідчить наявність цілої низки нормативно-правових актів, але на сьогодні існують проблеми правового ме-

ханізму забезпечення якісного виконання модернізації вищої освіти, яке можна вирішити тільки за допомогою спілкування між представниками виконавчої гілки державної влади та різними соціальними суб’єктами, які представляють інтереси значних соціальних груп, принциповою функцією яких є взаємне повідомлення своїх позицій та рішень стосовно цілей, інструментів та стратегії втілення освітньої політики на будь-якому рівні.

Список використаних джерел:

1. *Кириченко С.* Шляхи формування правової держави і громадянського суспільства / С. Кириченко. – К., 1999. – 178 с.
2. *Лікарчук І.* Національна стратегія розвитку освіти: коли за туманом нічого не видно [Електронний ресурс] / І. Лікарчук. – Режим доступу : http://osvita.ua/school/school_today/24135.
3. Національна доктрина розвитку освіти : Указ Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002//Вища освіта. Нормативно-правові акти про організацію освіти у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації : у 2 кн. / [М. І. Панов, Ю. П. Битяк, Г. С. Гончарова та ін.] ; за ред. М. І. Панова. – Х. : Право, 2006. – С. 62–71.
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – 37 с. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.
5. *Полянський П.* Нова стратегія розвитку освіти – це блеф і акредитація ідеї модернізації [Електронний ресурс] / П. Полянський. – Режим доступу : <http://osvita.ua/school/news/24036>.
6. *Поступна О. В.* Механізми державного управління вищою освітою на регіональному рівні : дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.02 / О. В. Поступна. – Х., 2009. – 231 с.
7. Про освіту : Закон України від 23 травня 1991 р. № 1060-ХІІ // Освіта України. Збірник законів: довідковий вид; заред. С. О. Борисенка. – Х. : Бурун Книга, 2007. – С. 3–46.
8. *Шаповал Р. В.* Правове регулювання освіти в Україні / Р. В. Шаповал // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 1110–1115.
9. *Янукович В. Ф.* Для мене освітня галузь є пріоритетною [Електронний ресурс] / В. Ф. Янукович. – Режим доступу : <http://www.osvita.ua>